

er van het land?

Don't

Te snel een nieuw gezin vormen

Zelfs als de eigen ouders al een paar jaar uit elkaar zijn, bevestigt een nieuwe partner voor de kinderen het idee dat die scheiding onherroepelijk is. Dat zorgt opnieuw voor verdriet en teleurstelling. Doe het dus een beetje rustig aan, zegt Smilde. Investeer in vertrouwen, en zorg ervoor dat de kinderen je al goed kennen voor je voortdurend in hun huis aanwezig bent. "Een jongetje van zes zei me dat hij zijn stiefvader, die bij hen inwoont, vaker ziet dan zijn eigen vader, bij wie hij maar om de twee weken verblijft. Dat veroorzaakt niet alleen verdriet bij zo'n kind, maar ook een schuldgevoel."

Meteen mee opvoeden

Je bent de nieuwe partner van je lief, maar je bent niet de nieuwe ouder van de kinderen. Dat geldt ook op vakantie. Als samenleven in het nieuwe gezin doorheen het jaar op een score van 6 op 10 uitdraait, dan zal dat op vakantie een 4 of een 5 zijn. Je zit dan immers veel dicht op elkaar, en je spendeert meer tijd in elkaars buurt dan gewoonlijk. "Ga ook op vakantie in het nieuw samengestelde gezin niet meteen mee opvoeden. Bespreek de gebeurtenissen van de dag liever met je partner 's avonds bij een glas wijn. Of ga eens een dag helemaal alleen op stap, zodat je partner en de kinderen ook even samen zijn zonder stiefouder."

Alles persoonlijk nemen

Het zal geregeld gebeuren dat bepaalde belangen botsen, zegt Smilde, maar maak voor jezelf duidelijke keuzes in wat je laat passeren, en waarvan je toch een zaak wilt maken. Een nieuw samengesteld gezin kan niet meteen een paradijs zijn, het is hard werken. Maar dat geldt ook voor een kerngezin. En een puberdochter is sowieso moeilijk. "Mijn stiefdochter botste met haar eigen moeder, maar ook met mij. Ik heb dan geprobeerd om om niet te denken dat het aan

mij persoonlijk lag, maar dat het net een goed teken is dat ze met ons beiden ruzie maakte."

Kwaad spreken over de andere partij

Ook een klassieker: als stiefouder slechte dingen zeggen over de eigen ouder, of omgekeerd, brengt schade teweeg bij alle partijen: zowel de relatie tussen kind en stiefouder als tussen kind en eigen ouder wordt erdoor vertroebeld. Kan de ene ouder een duurdere reis betalen dan de andere deze zomer? Geef daar dan geen kritiek op, en zaai geen extra verdeeldheid. "Een kind dat op vakantie is met zijn vader en stiefmoeder en niet even naar haar eigen moeder mag bellen, 'omdat ze nu met hen op vakantie is', dat is een vorm van jaloezie die absoluut vermeden moet worden."

Altijd alles samen willen doen

Samenleven vraagt in het dagelijkse leven al veel inspanning en oefening, en dat doet het zeker op vakantie. Geef elkaar de nodige ademruimte en vrijheid. "Ik wil alles samen doen omdat ik wil dat we een gezin zijn, zei een vader me ooit. Maar vergeet niet dat je ook allemaal een individu bent."

Volgens Marike Smilde valt 60 procent van de nieuw samengestelde gezinnen weer uit elkaar. Geen leuke cijfers, en ze hoopt die met haar coaching en haar boek wat naar beneden te krijgen. Het stiefouderschap is niet voor bange mensen, zegt Smilde, maar dat is het ouderschap ook niet. "Als kinderen het prettig hebben in een samengesteld gezin, kunnen ze echt gaan houden van hun stiefouder, en kunnen ze de scheiding van hun ouders beter verwerken. Ook niet onbelangrijk ten slotte: kinderen die zijn opgevoed in een nieuw samengesteld gezin, zijn doorgaans flexibeler dan andere kinderen. Omdat ze het gewoon zijn om samen te werken en goede afspraken te maken."

Stiefmanagement van Marike Smilde, uitgeverij Elikser, 215 pg. www.stiefmanagement.nl

Teatro de los Sentidos oefent (te) hard voor een goede dood

● In het universum van regisseur Vargas buitelen leven en dood vrolijk door elkaar: elke rouwtafel is een feestdis. © RV

Het doel voorbijsterven

THEATER

Kleine oefeningen voor een goede dood, nog tot 25 juli (niet op maandag) op diverse tijdstippen in Brouwerij De Koninck, Boomgaardstraat, Antwerpen. www.zva.be

Een mens is een ontheemde letter. Op zich heeft hij geen betekenis, pas in de nabijheid van andere letters ontstaan er woorden, zinnen, verhalen. Kleine oefeningen voor een goede dood mikt expliciet op dat besef, te expliciet om de ervaring te laten ontstaan.

EVELYNE COUSSENS

Wat veroorzaakt het wonder? De echte magie van het theater, het gevoel dat je samen met vele anderen opgenomen bent in een uniek moment? Geen simpele vraag. Het heeft te maken met een gedeelde verwondering, met een collectieve ervaring die voorbijgaat aan alles wat je, wat iedereen, verwacht had. Omdat wat opgeroepen wordt zoveel groter is dan jou, dan ieders verbeelding – denk aan de *Olifant en de kleine reuzin* van Royal de Luxe – of omdat je dacht naar 'theater' te komen, maar iets beleeft dat daaraan ver voorbijgaat.

Het overstijgen van die gecodeerde vormtaal is de uitdaging voor gezelschappen die net dát beloven: om geen theater te tonen. Want wie een ervaring verwacht, lust geen toneeltje. 'Zintuiglijk' of 'belevingstheater' is al dertig jaar de inzet van de Colombiaanse regisseur en dramaturg Enrique Vargas, van wie velen zich nog het legendarische labyrint herinneren op het Time Festival 2003 – Ars moriendi. Ars vivendi.

Tien jaar later brengt Vargas' Teatro de los Sentidos dezelfde thematiek naar de Zomer van Antwerpen, met hetzelfde opzet: mensen verenigen (troosten) in

het gevoel van (de eindigheid van) hun mens-zijn.

Geen hedonistische plek om het over leven en dood te hebben dan een brouwerij, toch? In Brouwerij De Koninck begint de toeschouwer aan een danteske tocht door zijn eigen verhaal. Hij moet kiezen tussen twee deuren, de symbolische voor- en achterflap van het boek waarin de essentie van het leven staat te lezen. Het is een retorische keuze, want in Vargas' universum buitelen leven en dood vrolijk door elkaar: elke rouwtafel is een feestdis, het dode lichaam schenkt nieuw leven en aan het eind van de tunnel ligt de tuin van Eden. Begin is einde is begin.

Saunageurtjes

De tocht die de toeschouwers afleggen is sterk geritualiseerd, met de klassieke transitie momenten van voorbereiding/zuivering, ontmoeting/confrontatie en terugkeer in de samenleving. Alleen baadt het geheel zozeer in een wolk van

De voorstelling tracht zó opzichtig iets te veroorzaken, dat er niets meer kan gebeuren

kunstmatige saunageurtjes, opzichtige vanitas motieven, sacrale gestes en heilige muziek, dat het wel erg moeilijk wordt om nog iets te voelen.

Wat Vargas en het Teatro de los Sentidos trachten aan te wijzen is waardevol: dat zingeving van het individuele leven schuilt in het beleven van essentiële ervaringen in gemeenschap. Maar juist door die gewenste beleving te verstikken in zwaar symbolische gestes, blijft ze uit. *Kleine oefeningen voor een goede dood* tracht zó opzichtig iets te veroorzaken, dat er niets meer kan gebeuren.

